

XXXIII
Edición
2024

Galicia

Benção do Concello e Grupo de Folclore Tradicional
Agrupación do Patrimonio de Cultura de Marón

Extremadura

Los Jaramos (Fresnedo)

EE.UU

Wild Spring and Dance Community

Colombia

Bolet Folclórico Municipal La Estrella

Hungría

Grupo Folclórico Eszterica

Marón
Sábado 20 de xullo
21:00h. Parque do Río Freixeiro

Banda de Gaitas

-Padroado da Cultura Concello de Narón-

No ano 1982 o Padroado da Cultura de Narón pon en marcha a Escola Municipal de Gaita, co fin de salvagardar e difundir a música tradicional galega e, coas primeiras actuacións públicas do alumnado da escola, comeza súa andaina a BANDA DE GAITAS DE NARÓN. Desde entón, as escolas de Música Tradicional do Padroado da Cultura (Escola de Gaita e Percusión e Escola de Pandeireta e Canto), fornecen de instrumentistas á banda.

No ano 1987, coa renovación da gran parte da súa formación orixinal, a Banda de Gaitas de Narón inicia o seu traballo en continuidade até hoxe, actuando de maneira habitual en numerosos concellos galegos, do Estado español e de Portugal. A Banda de Gaitas de Narón dirixida na súa formación orixinal polo mestre Antón Varela, a quen seguiu o mestre Santiago Caneiro, é unha das formacións de música tradicional en activo máis antigas da comarca de Ferrolterra.

A actual formación está integrada por 45 intérpretes de diferentes idades que recibiron a formación integral na música tradicional impartida polas escolas de Gaita, Percusión e Pandeireta do Padroado da Cultura de Narón, ás que asisten arredor de 300 alumnas e alumnos cada curso escolar. A banda, que realiza unha media de 30 actuacións anuais, está dirixida na actualidade polo gaiteiro e mestre Román Romero Franco.

As gaitas utilizadas pola Banda de Gaitas, construídas no obradoiro de Gaitas Seivane, están afinadas en "si bemol natural". Os instrumentos de percusión da banda (pandeiretas, tambores e bombos), son construídos na Escola de Construción de Instrumentos Tradicionais de Percusión do Padroado da Cultura, que conta con máis de 100 alumnas e alumnos e que dirixe o mestre Emilio Romero Fabal.

O repertorio habitual da Banda de Gaitas é de corte tradicional: muiñeiras, xotas, mazurcas, alboradas, pasodobres, etc., recuperados por diversos colectivos que realizan traballos de investigación de campo. O repertorio inclúe pezas compostas por novos autores que achegan composicións orixinais co máis xenuíno sabor galego, como parte da aposta do Concello de Narón pola promoción e desenvolvemento de novos valores da música galega, enraizados no mellor da nosa tradición musical.

WICI Song & Dance Company -EEUU-

Organizouse en 1972 en Chicago. A súa misión foi promover o folclore a través do canto, a danza e a música. Abrazamos as tradicións dos nosos antepasados a través de traxes auténticos e coreografías orixinais. Inicialmente, o repertorio do noso conxunto consistía en danzas e cancións polacas, con todo, hai uns anos comezamos a explorar o folclore estadounidense: incluíndo danzas como a danza do dólar, o pé plano, o clogging, o valse e algunhas danzas contemporáneas.

O coñecemento de WICI sobre a música folclórica estadounidense está influenciado polo country western, o bluegrass e a música antiga. As nosas coreografías orixínanse desde a rexión das Montañas Apalaches ata a rexión do Medio Oeste dos Estados Unidos. As Danzas Folclóricas Americanas están cheas de emoción musical, saltos, elevacións e fermosos traxes auténticos. Os traxes dependen da rexión e o período de tempo no que se centra e poden variar desde vibrantes e ruidosos ata simplistas e sinxelos para permanecer o máis auténticos posible na cultura popular. Os instrumentos que se tocan, son as guitarras, fideles e percusión. WICI destacou na música e a danza folclórica estadounidense e presentou o folclore estadounidense ante audiencias de todo o mundo. En 1983, WICI estableceuse como unha corporación benéfica, de Illinois, sen fins de lucro. Todos os membros actúan sen ningunha compensación ou recompensa monetaria. Grazas ao esforzo dos seus integrantes e o seu sincero amor pola Canción e a Danza, o grupo mantivo un nivel artístico que moitas agrupacións profesionais envexarían.

Máis de 8.000 mozos e adultos participaron nas actividades do grupo desde a súa orixe. WICI está composto por grupos que suman máis de 300 bailaríns, músicos e artistas, ou o grupo infantil Little WICI foi fundado por Magdalena Solarz coa fin de educar a mozos bailaríns e preparamos para o grupo de adultos.

Actualmente WICI está composto por dez grupos de nenos de 4 anos en diante. WICI, o grupo representativo, está composto por máis de 70 adolescentes e adultos. A compañía actúa co acompañamento dunha banda folclórica en vivo. A banda WICI está formada por músicos de violín, baixo, banjo e táboa de lavar como percusión.

WICI viaxou e actuou en lugares e festivais patrocinados por CIOFF en todo o mundo, incluídos Canadá, Italia, Polonia, Francia, Portugal, Colombia, O Caribe, México, Rumanía, Serbia, Bulgaria e moitos máis para compartir o noso amor pola música e a danza. O WICI Song&Dance Theatre, espera seguir enriquecendo ao público cunha vibrante variedade cultural.

Grupo Folclórico "Los Jateros" - Badaxoz

O grupo Folclórico "Los Jateros" de Fregenal de la Sierra - Badaxoz (Estremadura), créase no ano 1965 con motivo de bailar e cantar na festividade da patroa de Fregenal, A virxe dos Remedios. Sen esquecer a causa orixinal, aos poucos comeza a ampliar o seu campo de traballo, converténdose a difusión de bailes e as cancións populares de Estremadura, no outro obxectivo do colectivo. Ao longo da súa existencia percorreu toda a xeografía estremeña, participando en festivais e recitais nunha infinidade de cidades e pobos. Igualmente participou en actos similares en cidades de toda a xeografía nacional, representando a Estremadura na práctica totalidade de comunidades autónomas e nos festivais máis importantes de España. Os bailes e cancións populares de Estremadura tamén traspasaron, da man dos Jateros, as fronteiras nacionais, participando en festivais internacionais, e realizando recitais en Portugal, Francia, Suíza, Alemaña, Bulgaria, Italia, Holanda, Bélxica, Arxentina, República Checa, Eslovaquia, Polonia, Hungría, Estonia, etc., onde o éxito que obtiveron foi notable. Actuaron en numerosas ocasións en programas de radio e televisión. Teñen gravados cinco discos. O último, co título "Los Jateros: 50 Aniversario", aínda se atopa dispoñible no mercado. ademais da divulgación cara ao exterior, mantén na súa cidade unha Escola de Bailes e de Música Populares estremeñas que lle serve de canteira ao grupo titular.

Na actualidade o Grupo está composto por uns 250 membros catalogados en infantís, xuvenís e titulares, estes últimos formados por uns 70 membros. Son organizadores do Festival Internacional FESTISIERRA, Festa de Interese Turístico Nacional, que este ano, celebra a súa 42 edición en Fregenal de la Sierra.

Grupo Folclórico Bajnóca - Hungría

A Agrupación de Danza Folclórica de Bajnóca, fundouse no 2009, e funciona desde 2013, como asociación legalmente constituída. A súa directora artística é Rénata Bozóki-Turzó.

O grupo de adultos chamouse Bihar, porque despois de reunirse co grupo Bihar en 2017, quixeron unir a memoria da danza folclórica que existe en Berettyóújfalu. O grupo é un participante habitual en reunións veciñais, festivais e eliminatorias da localidade, representando ao seu país en festivais internacionais en Polonia, Italia, Transilvania, República Checa, Lituania, Turquía ou Croacia. Desde 2015 organizan anualmente o Festival Internacional de Danza Folclórica Berettyó, en estreita colaboración co Entroido das Flores de Debrecen. O Grupo conta con distintas seccións xuvenís compostas por máis de 110 persoas, as cales se agrupan en distintas categorías. Ditas seccións chegaron á final do prestixioso concurso coreográfico Ferenc Tóth, onde obtiveron a cualificación de ouro. Así mesmo, os seus bailaríns solistas acadaron distintos premios e recoñecementos en diversos concursos do país. Sinalar tamén que a Agrupación de Danza Folclórica de Bajnóca conta tamén cunha sección formada por persoas da terceira idade. En canto ao apartado musical, a agrupación conta cun corpo musical composto por violín, viola, baixo, fruta e voz. En relación ao vestuario: sinalar que os traxes son vestimentas tradicionais da localidade e é característico na cultura húngara que cada persoa teña a súa propia e única vestimenta, polo que a aparencia no escenario é colorida. O grupo ten un repertorio de danzas de toda a conca dos Cárpatos, así como tamén danzas das antigas zonas anteriores a trianon.

Ballet Folclórico Municipal La Estrella - Colombia

Nace no 2014 como grupo de proxección artística dos programas da casa da cultura Francisco Carrillo de Alborno, baixo a dirección de Laura Pizarro. No 2018 iniciou o seu proceso de internacionalización baixo a dirección de Camilo Aguirre Vázquez e a xestión de Juan Casteláns Escobar, tomando ese mesmo ano o nome oficial de "Ballet Folclórico Municipal La Estrella".

Está conformado por máis de 30 mozos e adultos residentes no sur da área metropolitana do Val de Aburrá, amantes da arte e o folclore, que deixan no alto o nome dos nosos costumes e tradicións.

As nosas montaxes están baseadas na vivencia do folclore colombiano de norte a sur e de oriente a occidente, pasando por cada unha das culturas dos diferentes departamentos e rexións do noso país. Destacadas montaxes foron:

- SOMOS COLOMBIA (2018)
- COLOMBIA VIVA (2019)
- ANDINO (2019)
- ASÍ ES COLOMBIA (Premio Departamental de Danza 2019)
- VOCES DEL RÍO (2022)

Representamos ao noso municipio non só a nivel local, tamén a nivel departamental en Municipios como Itagüí, Caldas, Medellín, Envigado e Santa Rosa de Osos. A nivel nacional nos departamentos de Meta, Risaralda, Magdalena, Huila, Nariño e Putumayo, e internacionalmente no Salvador, Polonia e Suiza. Participamos en diferentes eventos e festivais:

- Torneo Internacional de Joropo, Villavicencio (Meta) 2018-2019-2021-2022
- 2º Festival Folclórico Internac. "Señorío de Cuzcatlán" (El Salvador) 2018
- 19 WorldFolk Review Integration Poznan (Polonia) 2019
- 49 Reencontres de Folklore International de Fribourg (Suiza) 2019
- Festival Internacional de Danzas Folclóricas Tradición e Cultura (Pasto-Colombia) 2019
- XIX Encontro Internac. de Música e Danzas Folk. (Pasto-Colombia) 2019
- VIII Encontro Nacional e Internacional de Danza (Pasto-Colombia) 2019
- 1º Festival Folclórico Festa de Independencia (Miami-USA) 2020
- Festival Nacional del Bambuco (Neiva-Huila) 2021-2022
- Imperialato Nacional de la Cumbia (El Banco-Magdalena) 2022

En canto ao acompañamento musical, contamos coa agrupación de música en vivo Kapanya, integrada por diferentes artistas que forman parte dos procesos de proxección do municipio.

Vestuario: Formas proxectivas de levar o noso Folclore Colombiano a escena respectando a liña da tradición son o noso factor diferenciador ante outros grupos da rexión. Somos Historia, Somos Costa, Somos Negros, Somos do Chairo, Somos de Tolima grande, Somos Rivera del Río Magdalena, Somos do Sur, Somos de Entroido, Arrieros Somos, SOMOS COLOMBIA.

Grupo de música e baile tradicional "Alxibeira" Padroado da Cultura de Narón

ALXIBEIRA é un grupo de baile tradicional integrado por bailaroras e bailadores de idades comprendidas entre os 15 e os 30 anos, que comparten o interese pola recuperación das máis xenuínas tradicións culturais galegas. O grupo foi creado en 1986, con persoas das diversas escolas de baile tradicional que o Padroado da Cultura mantiña nas localidades, conxugando o traballo de entidades públicas e privadas dedicadas ao baile no concello de Narón. A idea da formación do grupo xorde do Padroado da Cultura, con obxectivos claros e precisos: a posta en valor do folclore e costumes de Galicia e a recuperación das nosas tradicións culturais, fundamentando o traballo realizado na investigación e afondamento nas raíces autóctonas.

ALXIBEIRA comeza a súa andaina realizando arduas tarefas de campo e investigando en diversas zonas do país. Estes traballos iniciais teñen como obxectivo a procura de cancións e bailes da cultura tradicional galega e de calquera outro elemento relacionado cos antigos hábitos do tempo de lecer da poboación dos distintos lugares. Con todos os datos recollidos elabora o seu repertorio, no que están presentes algúns dos bailes máis representativos das distintas zonas. O programa das actuacións inclúe unha chea de cantigas do noso cancionero popular, a través das que se poden identificar os matices peculiares de cada lugar. As cancións son interpretadas polo grupo de Canto e Pandeireta do Padroado da Cultura que acompañan a Alxibeira nas actuacións, xunto co grupo de Gaita e Percusión Tradicional. Todos os traxes da formación son reconstrucións confeccionadas seguindo fielmente os patróns orixinais, cos mesmos tipos de tecidos usados antigamente. Alxibeira conserva tamén algunhas pezas orixinais, cedidas polas xentes dos lugares, que as gardaron con agarimo durante anos nas vellas huchas familiares.

O grupo Alxibeira actuou en numerosas ocasións, dentro e fóra de Narón, nos escenarios do Estado español (Murcia, Tenerife, Zaragoza, Navarra, Portugaleta, Alacante) e en países de Europa (Portugal, Francia, Chipre, Polonia ou Alemaña) e de América Latina (Brasil, Chile ou Cuba).

No momento actual, o Padroado da Cultura de Narón mantén viva no grupo Alxibeira a idea orixinal de que os bailes tradicionais son unha parte imprescindible do noso patrimonio cultural que, de non conservarse e promoverse entre as novas xeracións, podería dar no esquecemento e mesmo chegar a desaparecer. O grupo segue amosando bailes e músicas tradicionais de Galicia a públicos do país e do mundo, tentando que a súa dedicación á cultura popular contribúa ao entendemento entre os pobos e ao recoñecemento por igual dos valores de todas as culturas.

Na actualidade o equipo artístico está dirixido por Quique Peón, Belén Mato, directora do Grupo de Cantareiras, Lorena Barea, directora do Grupo Musical e Zaira Regueira, repetidora.